

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/196/2016
Identifikačné číslo spisu:	1708211753
Dátum vydania rozhodnutia:	22.06.2017
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1708211753.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu K. N., trvale bytom v G., zastúpeného Doc. JUDr. Máriou Srebalovou, PhD., advokátom v Bratislave, Námestie hraničiarov 9, proti žalovanej Markíza - Slovakia, spol. s r. o., so sídlom v Bratislave, Bratislavská 1/A, zastúpenej splnomocnenkyňou DEDÁK & Partners, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy 45, o ochranu osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 5C/1224/2008, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18. februára 2016 sp. zn. 10Co/333/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) zhora označeným rozsudkom I. potvrdil žalobu zamietajúci rozsudok Okresného súdu Pezinok (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“ a spolu s odvolacím súdom tiež „nižšie súdy“) z 20. mája 2015 č. k. 5C/1224/2008-671 a II. žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov odvolacieho konania v sume 184,70 € (na účet splnomocnenkyne žalovanej, uvedený vo výroku, do 3 dní). Takéto svoje rozhodnutie (nasledujúce inak po zrušení prvého, žalobe vyhovujúceho rozsudku súdu prvej inštancie a vrátení mu veci na ďalšie konanie) odôvodnil stotožnením sa ako so skutkovými zisteniami, tak i s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie a (do tretice) i s odôvodnením jeho rozsudku. Okrem konštatovania správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (postupom podľa § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „O. s. p.“) doplnil, že nebola dôvodnou námietka žalobcu o nesprávnosti skutkových zistení prvoinštančného súdu, nakoľko v tomto prípade z odôvodnenia rozsudku presne, zrozumiteľne a určite vyplývali v logickej nadväznosti a s hodnotiacou väzbou k jednotlivým dôkazom skutkové zistenia v súhrne vytvárajúce skutkový nález súdu (o. i. to, že to bol sám žalobca, ktorý si viacerými počinmi sprevádzajúcimi odmietanie akceptovania ním skutočnosti, že už nie je výkonným riaditeľom Slovenského národného strediska pre ľudské práva, vyslúžil pozornosť médií vrátane televízie prevádzkovanvej žalovanou, výroky odvysielané v relácii

televízie Markíza Televízne noviny 8. decembra 2003 preto nespôsobili neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu, ktorého konanie nemohlo požívať požadovanú súdnu ochranu a žalobca navyše ani nepreukázal vznik žiadnej ujmy na svojej strane). Rozhodnutie prvoinštančného súdu preto nebolo nepreskúmateľným (arbitrárnym), ako namietal žalobca. Odvolací súd poznamenal tiež, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, podobne ako ani právo na úspech v spore.

2. Proti takémuto rozsudku odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., namietajúc, že odvolací súd mu odňal možnosť konať pred súdom, pokiaľ potvrdením v poradí druhého rozsudku súdu prvej inštancie v tejto veci, ktorým bolo rozhodnuté odchyľne od skoršieho rozsudku (tentoraz v neprospech dovolateľa) vytvoril ústavne neudržateľný stav diametrálne odlišného rozhodovania súdov o tej istej právnej otázke v principiálne identických veciach (keďže rovnaký odvolací súd v inom spore žalobcu proti MAC TV s. r. o. - vysielateľovi TV JOJ, týkajúcom sa taktiež neoprávnených zásahov do osobnostných práv žalobcu, rozhodol potvrdením žalobe vyhovujúceho rozsudku, vydaného Okresným súdom Bratislava III).

3. Žalovaná navrhla dovolanie žalobcu odmietnuť, majúc za to, že napádaný rozsudok odvolacieho súdu je správny a dovolanie proti nemu neprípustné.

4. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej len „C. s. p.“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovovací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže však dovolanie tu bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase jeho podania, teda podľa príslušných ustanovení O. s. p. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov C. s. p. o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov dovolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a 2 C. s. p.), ako aj ďalšieho základného princípu o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

5. Najvyšší súd ako súd, ktorého funkčná príslušnosť na prejednanie dovolania a rozhodnutie o ňom zostala zachovaná i po nadobudnutí účinnosti nových kódexov civilného procesného práva (v tejto súv. por. tiež § 10a ods. 1 O. s. p., § 35 C. s. p. i nedostatok osobitnej úpravy v Civilnom mimosporovom poriadku, teda v zákone č. 161/2015 Z. z.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas, aj naň oprávnenou osobou, dospel k záveru, že dovolanie žalobcu smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému tento mimoriadny opravný prostriedok prípustný nie je.

6. Dovolaním šlo podľa úpravy procesného práva, účinnej v čase začatia dovolacieho konania v tejto veci, napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudkom odvolacích súdov boli upravené v ustanovení § 238 O. s. p., prípustnosť dovolania bez ohľadu na formu rozhodnutia odvolacieho súdu z dôvodu výskytu tzv. zmätočností väd potom vymedzovalo ustanovenie § 237 O. s. p.

7. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. bolo dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa odseku 2 rovnakého ustanovenia bolo dovolanie prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci a podľa odseku 3 potom tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd

prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

8. Prípustnosť dovolania podľa § 238 O. s. p. tu do úvahy neprichádza. Dovolanie totiž smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd v tejto veci dosiaľ nerozhodoval (a vylúčené preto muselo byť i odchylenie sa odvolacím súdom od právneho názoru vysloveného súdom dovolacím - ktorý tu nebol), nešlo tu ani o prípad vyslovenia prípustnosti dovolania vo výroku potvrdzujúceho rozsudku odvolacieho súdu s poukazom na zásadný právny význam rozhodnutia (kde je rozhodujúcim faktor pripustenia dovolania a nie polemika na tému, či je správnym názor odvolacieho súdu o nedostatku zásadného právneho významu rozhodnutia a ním determinované nepripustenie dovolania navzdory tomu, že o to účastník žiadal) a napokon ani o prípad potvrdenia rozsudku vyslovujúceho neprijateľnosť zmluvnej podmienky v tzv. spotrebiteľskej veci.

9. S prihliadnutím k úprave z ustanovenia § 242 ods. 1 vety druhej O. s. p., ukladajúcej dovolaciemu súdu povinnosť vždy prihliadať aj na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p. (či už je táto dovolaním namietaná alebo nie), ako aj k obsahu dovolania sa dovolací súd neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p.

10. Žalobca procesné vady podľa § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. nenamietal a existenciu žiadnej z takýchto väd nezistil ani dovolací súd. Prípustnosť dovolania tak z týchto ustanovení vyvodiť nemožno.

11. Pokiaľ šlo o vadu i namietanú podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom), u tejto rovnako ako u všetkých väd podľa § 237 ods. 1 O. s. p. je jedným zo záverov ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (bez potreby na ňom v tejto konkrétnej veci čokoľvek meniť) aj to, že rozhodujúcim tu nie je názor (subjektívne presvedčenie) dovolateľa, že konanie pred odvolacím súdom, či oboma nižšími súdmi a/alebo jeho výsledok je zaťažene (-ý) niektorou takouto vadou, ale len objektívna skutočnosť (zistenie odvolacieho súdu), že treba usudzovať na výskyt niektorej takejto vady. V prejednávanej veci však o prípad takéhoto zistenia nešlo.

12. V prejednávanej veci malo podľa dovolania tvrdenú zmätočnosťnú vadu založiť to, že odvolací ako aj prvoinštančný súd svoje rozhodnutia dostatočne neodôvodnili (urobili ich nepreskúmateľnými).

13. Vo vzťahu k tejto námietke je potrebné uviesť, že na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu 3. decembra 2015 bolo prijaté stanovisko, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“.

14. Pri vyjdení z práve odcitovaného stanoviska má dovolací súd za to, že obsah spisu v prejednávanej veci neposkytuje žiaden podklad pre to, aby sa na tento prípad uplatnila druhá časť právnej vety stanoviska (druhá veta). Dovolaním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská účastníkov konania (dnes strán sporu - pozn. najvyššieho súdu) k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolaní i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať pritom na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu.

15. V špecifickom prípade postupu odvolacieho súdu, predpokladaného ustanoveniami § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. (použitými aj odvolacím súdom v prejednávanej veci), bez akejkoľvek zmeny inak prevzatými i do dnes platných ustanovení § 387 ods. 1 a 2 C. s. p. (podľa ktorých 1/ rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne; 2/ ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého

rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody), je pritom postačujúcim, ak odvolací súd v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak po obsahovej stránke zahŕňa aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Dopĺňanie ďalších dôvodov na podporu argumentácie prvoinštančného súdu (zo strany súdu odvolacieho) pritom v tomto prípade nie je pravidlom (ale naopak výnimkou) a spravidla ani nebude možným, ak súd prvej inštancie odvolaciemu súdu (povedané obrazne) buď vezme vietor z plachiet - tým, že sa v rámci odôvodňovania svojho rozhodnutia, neskôr podrobovaného prieskumu v odvolacom konaní, sám objektívne uspokojivým spôsobom vyporiada so všetkými relevantnými (právne významnými) argumentmi všetkých účastníkov konania a ani odvolanie neprinesie nič iné, než polemiku s takýmito jeho úvahami, alebo pôjde o prípad viazanosti súdu prvej inštancie skôr vysloveným názorom odvolacieho súdu v spojitosti s nedostatkom dôvodov odvolacieho súdu pre dopĺňanie jeho skoršej argumentácie. Ak naopak odvolací súd túto možnosť mať bude a rozhodne sa ju aj využiť, z pohľadu možného odňatia účastníkom možnosti konať pred súdom takýmto jeho postupom môže byť významným len to, či sa jeho dopĺňajúca argumentácia nedostane do takého stretu s argumentáciou prvoinštančného súdu, pri ktorom by už boli namieste úvahy o prekvapivosti záverov odvolacieho súdu alebo iné úvahy o správnosti ním zvoleného postupu. O prípad takéhoto stretu ale v tejto veci nešlo.

16. Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Štruktúru práva na odôvodnenie rozsudku v rozhodnom období rámcovo upravoval § 157 ods. 2 O. s. p., ten primerane platil aj na rozhodnutia vydané v procesnej forme uznesení (§ 167 ods. 2 O. s. p.) a obe takéto normy sa uplatňovali aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O. s. p.); odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá (nemusi) odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument strany konania, keď z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé len všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07).

17. Dovolateľ preto nedôvodne argumentoval, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný; pričom za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv účastníka; ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom (čo ale nebol tento prípad).

18. Pokiaľ šlo o špecifický argument nerešpektovaním princípov právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, ku ktorých porušeniu malo podľa dovolateľa dôjsť nevysporiadaním sa odvolacieho súdu, potvrdzujúceho žalobu zamietajúci rozsudok súdu prvej inštancie, s iným rozhodnutím rovnakého odvolacieho súdu, ktorým naopak odvolací súd potvrdil rozsudok vyhovujúci obdobnej žalobe žalobcu; k tomuto sa žiada uviesť, že navzdory legitímnej požiadavke na jednotu rozhodovania súdov v identických prípadoch tuzemský právny poriadok nepozná pravidlo viazanosti senátu odvolacieho súdu právnym názorom vysloveným iným senátom toho istého súdu. Aj proces zjednocovania rozchádzajúcej sa rozhodovacej praxe súdov bol v rozhodnom období až otázkou následnou (otázkou nájdenia rozhodnutí riešiacich rovnakú otázku rozdielne a hľadania medzi nimi toho, ktoré má byť vzorom pre budúce rozhodovanie) a rekodifikácia procesného práva priniesla na tomto poli zmenu prakticky len na dovolacom súde (inštitút veľkého senátu). Rozdielnosť rozhodovania v zdanlivo identických prípadoch navyše môže mať svoj dôvod a bez poznania konkrétnych skutkových okolností oboch (resp. aj viacerých) porovnávaných prípadov nemožno prijať ani záver, že o identické prípady (skutkovo aj právne) naozaj ide. Zvlášť v prípadoch namietaných zásahov do práva na ochranu osobnosti pritom platí aj príslovečné, že „ak dvaja robia to isté, nemusí to byť naozaj to isté“ (čím v diskutovanej súvislosti treba rozumieť to, že i uchopenie témy počinov žalobcu koncom roka 2003 tým-ktorým prostriedkom

masovej komunikácie zjavne muselo vykazovať rozdiely determinované prinajmenšom rozdielnosťou autorov príspevkov a im vlastných spôsobov spracovania témy, význam takýchto rozdielov rozhodne nemusel byť zanedbateľný a nemožno vylúčiť, že práve v nich tkvel aj rozdielny výsledok jednotlivých konaní iniciovaných žalobcom).

19. K postupu nižších súdov v procese obstarávania si skutkových podkladov pre rozhodnutie a možným nedostatkom pri takomto postupe najvyšší súd uvádza, že u neúplnosti ani nesprávnosti skutkových zistení a skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol

v jeho rozhodovacej praxi považovaný za dôvod zakladajúci vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (tu por. R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 alebo 7 Cdo 38/2012). Ak aj k tejto nesprávnosti v niektorom súdnom konaní dôjde, táto nezakladá procesnú vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p., ale má nanajvýš „len“ charakter tzv. inej vady konania s možným následkom v podobe nesprávneho rozhodnutia vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), zohľadniteľnej len pri prieskume na základe procesne prípustného dovolania.

20. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci konania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O. s. p.) a nie účastníkov konania. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykoná všetky účastníkom navrhované dôkazy alebo vykoná na zistenie skutkového stavu i iné navrhnuté dôkazy, taktiež nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., lebo takýmto postupom súd neodňal účastníkovi možnosť pred súdom konať (tu opäť por. R 37/1993 a R 125/1999). S práve uvedeným (teda s vyhodnotením potreby opakovania alebo dopĺňania dokazovania odvolacím súdom) ide potom takpovediac ruku v ruku i rozhodnutie sa odvolacieho súdu pre rozhodnutie v konkrétnej veci na pojednávaní alebo mimo neho (v rozhodnom čase v medziach daných ustanovením § 214 O. s. p.).

21. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O. s. p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. nezakladá (v tejto súv. por. napr. uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

22. Vzhľadom na všetko dosiaľ uvedené preto možno zhrnúť, že v prejednávanej veci prípustnosť dovolania nešlo vyvodiť z ustanovenia § 238 ani § 237 O. s. p. Najvyšší súd preto po prejednaní veci bez pojednávania (§ 443 C. s. p., časť vety pred bodkočiarkou) dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako podanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, odmietol. Pritom - riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania - sa napádaným rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti nezaoberal.

23. Výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zavinil neprípustným dovolaním žalobca a právo na náhradu trov tohto konania tak vzniklo žalovanej (§ 256 ods. 1 C. s. p.). Podľa § 262 ods. 1 C. s. p. dovolací súd rozhodol len o nároku na náhradu trov dovolacieho konania tak, že žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť ich náhradu žalovanej s tým, že výška tejto náhrady bude určená (podľa odseku 2 rovnakého zákonného ustanovenia) súdom prvej inštancie (samostatným uznesením takého súdu).

24. Dovolací súd pritom považuje za potrebné i tu zopakovať, resp. čiastočne doplniť to, čo už bolo vyslovené najmä v jeho uzneseniach z 23. marca 2017 sp. zn. 6 Cdo 222/2016 a zo 4. apríla 2017 sp. zn. 7 Cdo 123/2016 a síce, že nepovažuje za správnu takú interpretáciu ustanovenia § 262 ods. 1 (resp. i ods. 2) C. s. p., podľa ktorej má aplikácii tohto ustanovenia zodpovedať výrok rozhodnutia o trovách konania vyslovujúci, že strana sporu má nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie o trovách konania priznávajúce ich náhradu musí byť totiž vykonateľné (§ 232 ods. 1 C. s. p.). Podľa výslovného znenia ustanovenia § 262 ods. 2 C. s. p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník) už len o výške náhrady trov konania (resp. v prípade zastúpenia advokátom podľa § 263 ods. 1 C. s. p. aj o prijímateľovi tejto

náhrady). To znamená, že súd prvej inštancie v rozhodnutí podľa § 262 ods. 2 C. s. p. nemôže rozhodnúť o uložení povinnosti jednej sporovej strane zaplatiť náhradu trov konania druhej sporovej strane. Ak by napriek tomu takto rozhodol, prekročil by zákonné splnomocnenie, vyplývajúce mu z § 262 ods. 2 C. s. p., čím by zároveň nerešpektoval článok 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, a porušil by tak princíp legality ako jeden zo základných princípov právneho štátu. Neprípustnosť takého postupu preto nevyhnutne znamená, že o tom, kto a komu má povinnosť zaplatiť náhradu trov konania (ak samozrejme prichádza do úvahy priznanie ich náhrady), musí rozhodnúť súd rozhodujúci o nároku na náhradu trov podľa § 262 ods. 1 C. s. p. Tomu musí zodpovedať aj formulácia tzv. náhradového výroku, t. j. musí v ňom byť uvedené, kto a komu má zaplatiť náhradu trov konania s tým, že iba o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie. Len takouto formuláciou výroku o náhrade trov konania bude splnená požiadavka zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné, teda aby bolo spôsobilým exekučným titulom pre prípadné vynútenie ním uloženej povinnosti.

25. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.